

På ständig jakt efter bredare kunskaper

□ - Den dag man inte lärt sig något, är bortkastad!

Den enkla filosofin förefaller ha varit ett rättesnöre för Halvard Sidebo, Nordmaling, genom hans hittills 75 år långa liv. Och intresset för lärdom och kunskap har funnits med sedan barnsben.

- Hade inte två av mina äldre bröder blivit präster kanske jag i stället blivit det, säger han och konstaterar att han trots att han haft ett rikt liv ibland ändå undrar om han valde fel.

I morgon fyller Halvard Sidebo 75 år och det gör han tillsammans med ett 100-tal inbjudna gäster i församlingssgården, Nordmaling. Det kommer att bli ytterligare en glädjedag att läggas till andra i hans omväxlande och innehållsrika liv.

Han är född i Oviken, Jämtland, och växte upp i en stor syskonskara. Yrkesvalet blev lärare efter att ha provat på några andra yrken i ungdomsåren. Allra först sneglade han på veterinäryrket men verkligheten ville något annat och det blev utbildning till folkskollärare samt senare vidareutbildning i historia, samhällskunskap och yrkesväglinjen.

• I skolans tjänst

- Efter ett tiotal år som lärare ville jag komma vidare. Svaret kom i form av skolchef och rektor.

1955 kom han till Västerbotten och en tjänst som skolchef i Hallen. Samma år gifte han sig med Gunnel Forsberg, bördig från Bjurholm. Han blev kvar i Hallen

• Halvard Sidebo, pensionerad skolchef i Nordmaling, lever som han lär - en mångsysslare och tusenkonstnär.

till 1966 och fick då en tjänst som rektor i Nordmaling. 1968 blev han skolchef och den tjänsten hade han kvar till sin pension 1982. Han blev änkeman 1977.

• Alltid i farten

För nordmalingsborna har jubilarerna gjort sig kända som mångsysslare och tusenkonstnär. Alla som känner honom vet att han rest mycket, att han byggt sina egna husbilar, att han rivit och byggt hus och mycket annat. Det enda han inte är känd för är sysslolöshet.

- En upplevelse var året i Italien och vinbärslockningen i

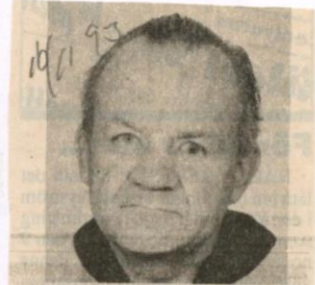
Tyskland, konstaterar han leende.

• Bakar tunnbröd

När VK träffade honom här-omdagen var han i full färd med nya lärdomar. Han är "ställföreträdare" i en kurs för tunnbrödsbakare, en kunskap som delvis sitter kvar sedan barn- och ungdomsåren i Oviken. Kursen hålls i bagarstugan vid församlingssgården och till den har han även byggt bakkbord och tillverkat redskap.

Han är även politiskt engagerad i kds och sitter bland annat med i kyrkofullmäktige.

TEXT OCH FOTO:
OWE FREDRIKSSON

Frans Sandström, Nordmaling.

På Nordmalings sjukhem insomnade den 13 november Frans Sandström i en ålder av 78 år. Han sörjes närmast av maken Astrid, fem barn med familjer, tio barnbarn och ett barnbarnsbarn.

Frans, jordbrukare och byggnadsarbetare föddes i Mullsjöby, som äldst av nio syskon och fick tidigt börja ta ansvar och arbete. Ung, frisk och stark lovade han sin mamma, vid hennes dödsbädd, att hjälpa och bistå sina syskon in i det vuxna livet.

Han började som snickare 1936 i Umeå, varefter han gjorde militärtjänst i Boden. När Frans i samband med moderns begravning 1937 var hemma på permission träffade sin blivande fru, Astrid. Efter avslutad militärtjänst jobbade Frans som snickare i Nordmaling, kriget kom och han inkallades 1939 och sedan i långa perioder därefter. Mellan inkallningsperioderna arbetade Frans som kolare. Han gifte sig med Astrid 1941 och de fick sex barn, varav en dotter dog endast 14 dagar gammal.

Tillsammans med sin broder Harald köpte Frans traktorer och hjälpte en tid andra att odla mark. Han hade ett stort intresse för att lära sig nya saker och som en mogen läste han in kompetens för real-examen i vissa ämnen på Hermods. Frans hade också ett stort intresse för historia, musik och litteratur.

Största delen av sitt arbetsliv ägnade han åt att bygga och reparera hus. Efter Hermods-kursen började han att hjälpa sina kunder med ritningar för deras renoveringsobjekt. Under 1960-talet började Frans att bygga och sälja hus i Nordmaling.

Frans var en god och trogen vän och hade vänner bland såväl unga som gamla som verkligen respekterade honom. Han hade humor och en förmåga att berätta en bra historia. Karaktäristiskt för honom var att han var alltid ärlig, lojal, arbetsam och trogen sina ideal. Han var en trogen make och en god far, som oftast satte andra före sig själv.

De sista åren levde Frans ett rofylldt liv på Nordmaling sjukhem, där han också uppskattades för sin glädje och förnöjsamhet.

16/11-93

Min käre Make och Vän
älskade Pappa, Morfar, Farfar
och Svärfar

**Frans Oskar
Sandström**

* 25/2 1916 † 13/11 1993

har lämnat mig, barn, barnbarn,
barnbarnsbarn, svärdöttrar och
svärsöner, släkt och vänner i
djupaste sorg och saknad

Mullsjöby 15 november 1993

ASTRID
Gun och Jan
Doris och Ashley
Solveig och Peter
Thomas och Sonja
Gunnar och Siv
Barnbarn
Barnbarnsbarn
Övrig släkt och vänner

*Frans
Stark och modig
Du började Ditt liv och
styrkan Du använde för
resten av Ditt liv -även
till sista resan som Du nu
avslutat har
Du var så varm och god
Vi tackar Dig för allt Du gav*

Jordfästning äger rum 20 nov. kl
10.00 i Nordmalings kyrka, min-
nesstund efter jordfästningen
plats meddelas vid O s a 18 nov.
Thomas 090/14 87 51,
Gun 090/13 33 00

Guldbrylllop

19/11-93

50-årig bröllopsdag firar i mor-
gon, lördag, makarna Maj-Britt
och Gustaf Adolf Ågren, Mullsjö,
Nordmaling. De vigdes den 4 de-
cember 1943 i Nordmalings präst-
gård av dåvarande kyrkoherden
Adolf Råde.

Övertygande, Nordmaling!

NORDMALING (VK)
**En övertygande seger med
27-15 (15-6) noterade Nord-
malings herrar vid söndagens
möte med Kiruna i herrtvåan.**

Den här dagen var Nordmaling
bättre i allt. Speciellt den första
hälften av första halvleken var det
rena propagandaliret av hemma-
spelarna. Alla kombinationer fun-
gerade. Passningarna gick blix-
snabbt och avslutningarna funge-
rade så gott som hundra procent-
tigt. Efter en kvart ledde hemma-
laget. Därefter hårdnade matchen
till och Kiruna kunde komma lite
närmare.

Närmare än till 15-6 kom dock
inte gästerna innan det var dags
för halvtidvila.

Den andra halvleken bjöd inte
på samma fina handboll. Det var
betydligt fler missade passningar
och hafsiga avslut, kanske är det
svårt att behålla skärpan när man
leder så pass betryggande som
NIF:arna gjorde.

• NIF klart bättre

Kiruna lyckades också något
bättre att hålla tempot nere. Mål-
mässigt var det ingen fara på taket
och NIF kunde till slut vinna med
hela 27-15 inför drygt 150 jublan-
de hemmafans.

- NIF var det klart bättre laget,
konstaterade Kirunas tränare To-
mas Lindgren, vars lag hade svårt
att tända till efter lördagens ur-
laddning och sensationella seger
mot Brännan på bortaplan.

- Vi gjorde nog vår bästa hem-
mamatch för säsongen, tyckte Jo-
han Alatalo, NIF:s tränare, som
var mycket nöjd med sitt lag.

- Första halvleken såg det
mycket fint ut med gediget för-
svarsspel och lyckade avslut. I
den andra halvleken var spelet be-
tydligt svajigare. Men det är svårt
att föra en match när man leder så
pass stort.

• Härlig speluppfattning

I hemmalaget var i vanlig ord-
ning Urban Sandström oerhört
nyttig - han har en härlig spelupp-
fattning och gjorde flera genialis-
ka in- och frispelningar. Roligt är
också att Lars-Göran Nyström
kommer mer och mer. Han har ett
stort spel i sig och när han bara får

16-11-93

skyttet att stämna så blir han hy-
perfarlig. Anders Rönnqvist gjor-
de nog sin bästa match i NIF-tröj-
an. Hos gästerna kretsade det
mesta kring Mats Poromaa, To-
mas Mikko och Ulf Lundström.

Godkända domare i en trots allt
rätt lättdömd match var Åsa Nor-
qvist och G-A Hedström.

Målgörare, Nordmaling: Ur-
ban Sandström 8, Anders Rönn-
qvist 6, Anders Nilsson 5, Olof
Levander 2, Stellan Bäckman 2,
Lars-Göran Nyström 2, Tommy
Enberg och Johan Markström.

Kiruna: Ulf Lundström 4,
Mats Poromaa 3, Tomas Mikko 3,
Henrik Lidberg 2, Tomas Lund-
ström 2 och Peter Johansson.

P A SUNDBOM

● Stellan Johansson och Nils Johansson, båda skogsvårdsstyrelsen, tillsammans med Jan Sundström och Lars Flodström, vid en av husgrunderna som kan visa sig vara anlagd på 1400-talet.

Ett historiskt fynd

Sannolik hamn för tidiga handelsmän

LÖGDEÅ (VK)

– Ett av de mest intressanta fynden från medeltiden för Västerbottens del. Ett blivande utflyktsmål!

Det är det samlade intrycket av den medeltida kajanläggning som uppmärksammas på Mo-klubben vid Brännön, i skärgårdslandet några kilometer utanför Rundvik.

Tydliga spår av en stenskodd kaj samt minst fyra husgrunder varav två försedda med källare, tyder på en sannolik kajplats för handelsresandes båtar. Härnärigen besökte Lars Flodström, chef för Västerbottens museums kulturmiljöavdel-

ning ånyo platsen, den här gången i sällskap med Jan Sundström från länsstyrelsens kulturmiljöenhet.

● Historiskt fynd

Båda är förundrade över hur väl grunderna har bevarats och benämner anläggningen som ett historiskt fynd.

Trots sin betydelse är de gamla husgrunderna ingalunda något nytt för ortsborna. Kunskapen om dess existens har funnits men tidigare har ingen kanske fullt ut vågat tro på att de härrör från tiden för tillkomsten av Nordmalings samhälle, 1400-talet.

I dag återfinns, på grund av århundradens landhöjning, kajen långt från öppet vatten.

På två kullar "mitt ute i skogen" håller ändå kajen med sina hus-

grunder av vad som tros vara för-rådsbyggander på att ta form.

– Det skulle inte förvåna mig om vi så småningom kommer fram till att den här naturliga hamnen var en av de första större i Nordmalingsfjärden. Det säger Lars Flodström mot bakgrund av sina kunskaper i ämnet.

Han uttrycker en teori där kajanläggningen på grund av sitt skyddade läge utgjorde en naturlig hamn men på grund av sin geografiskt begränsade yta ändå fick stå tillbaka för vad som så småningom blev Nordmaling när behovet av en marknadsplats tillgodosågs.

● Pengar fattas

Riktigt vad som kommer att hända närmast är inte klart. Det behövs

pengar för fortsatta undersökningar men förslag finns på utgrävningar och iordningställande av området som utflyktsmål.

Sedan några veckor utför skogsvårdsstyrelsen ett rensningsuppdrag i området i syfte att frigöra kullarna från sly och bråte efter en avverkning.

● Jobb i vinter

Ett arbete som väl faller in under ramen för det projekt, kulturmiljövård i skogen, som just nu är aktuellt.

Så snart som ekonomin och den annalkande vintern tillåter kommer även museifolk att börja uppmätningar av resterna av husgrunderna och kajanläggningarna.

OWE FREDRIKSSON

• Nordmalings julattraktion blir i år en 6,5 m hög julbock i halm och trä. Eldfängd? Javisst, men köpmännen litar på nordmalingsborna.

FOTO: OWE FREDRIKSSON

Nordmaling får julbock i centrum

NORDMALING (VK)

Nu börjar det lacka mot jul i Nordmaling. Under tisdagen var nämligen julbocken på tillfälligt besök i samhället. En kort sejour och strax var han åter borta.

Kanske låter det som början på en julberättelse men lika fullt är det ändå sant. Köpmännen i Nordmaling har låtit tillverka en 6,5 m hög julbock i trä och halm i syfte att den

ska ställas upp till allmänhetens beskådande i centrala samhället.

– Bocken ska bli en attraktion och som sådan tror jag att den väl kommer att fylla sin funktion, säger Göran Eriksson, Utterströms.

• Stannade av

Ock visst verkar den attraktiv. De få minuter den uppehöll sig i centrum stannade trafiken helt av, om än inte enbart på grund av trafikanternas häpnad. Den direkta orsaken till julbockens blixervisit var

att den skulle fotografiskt förevisas till julkort.

• Får stå kvar?

Hur länge kan då bocken komma att få stå kvar? Gävle har ju med föga framgång lyckats behålla sin julbock under hela julens firande.

– Jag har faktiskt högre tankar om nordmalingsborna än att de kommer att bränna ner vår julbock. Det gäller både yngre och äldre, säger en hoppfull Göran Eriksson.

OWE FREDRIKSSON

• Jim Widmark till vänster, har på finska ambassaden belönats för sina insatser inom lantmäteriet. Till höger Finlands ambassadör.

Generaldirektör belönades

16/11-93

NORDMALING: Vid en ceremoni på finska ambassaden i Stockholm tilldelades förre generaldirektör Jim Widmark kommendörstecknet av Finlands Vita Ros.

Utmärkelsen utdelades av den finske ambassadören.

Jim Widmark, som nu är bosatt i Håknäs, Nordmaling, har arbetat inom Lantmäteriet i Norrbottens och Västerbottens län samt centralt på Lantmäteriet i Gävle, varav de sista nio åren som generaldirektör.

Nu går Nordmaling med miljonöverskott

11-11-93

NORDMALING (VK)

Omkring 1,5 miljoner kr i överskott kommer Nordmalings kommun att redovisa i sin helhet vid bokslutet för 1993. Som enskild nämnd förväntas socialnämnden få högsta överskottet, 3,2 miljoner kr.

Kommunstyrelsen noterar själv det största underskottet, - 2,5 Mkr, och förklaringen sägs vara de förluster kommunen fått genom tecknandet av borgensåtaganden i bland annat fastigheterna Lekab och Draken.

Det framkom vid ks sammanträde där man även debatterade nästa års budget. Ulla-Maj Andersson, s, hade ett flertal säryrkanden och lyckades i ett av dem nå framgång. Musikskolans budget återfår summan 50 000 kr som tidigare ingått som sparkrav för verksamheten. In-

direkt var det två borgeliga ledamöters, Maria Brömster, fp, och Bengt Gunnarsson, kds, beslut att avstå från röstning som försköt majoriteten till oppositionen.

• Obesvarad fråga

Kommunstyrelsen har beslutat att ge stiftelsen Nordmalingshus i uppdrag att uppföra en gruppbostad med fem lägenheter inom det så kallade busstationsområdet. Tidigare har tydliga protester från boende i området fått politikerna att återta ett förslag till placering av byggnad. Nu lämnar ks frågan om placering obesvarad och säger den ska ske i samråd med bygg- och miljö-nämnden.

PRO Rundvik kommer att få arbetarmässen på orten i present av kommunen. Tillsammans med byggnaden får man även ett engångsbelopp på 120 000 kr samt 65 000 kr

under vart och ett av tre år för drift. Bagarstugan blir dock tills vidare kvar i kommunens ägo.

• Nytt bostadstillägg

Det kommunala bostadstillägget, KBT, för pensionärer ska omarbetas under förutsättning att riksdagen tar beslut om nya regler som rör ersättningssystemet till kommunerna. Enligt förslaget från ks får den som är behörig till fullt KBT hela kostnaden täckt upp till 150 kr, 90 procent av hyran mellan 150 och 1 750 kr samt 85 procent av hyran mellan 1 750 och 3 500 kr i kommunalt bidrag. Förslaget innebär i praktiken ingen förändring för dem med hyror upp till 3 000 kr men en förbättring för dem med hyra upp till 3 500 kr.

Det innebär att en pensionär med full KBT och en hyra på 3500 kr själv får betala 425 kr.

OWE FREDRIKSSON

Nya turer om Nordmalings dagistaxor

30/11-93

NORDMALING (VK)
Nordmalings kommunfullmäktige tog i går det omdiskuterade förslaget till nya barnomsorgstaxor.

Moderaterna, kds och vänsterpartiet reserverade sig mot beslutet.

I kommunens budget för 1994 backade fullmäktige om neddragningarna i musikskolan och beslutade att öka anslagen till fritidsgårdarna med 50 000 kronor.

Vänsterpartiets LiseLotte Olsson var den som starkast protesterade mot det nya förslaget. Hon menade att taxorna slår snett och kan innebära upp till fördubblingar och drygt det av barnomsorgstaxorna.

– Det här förslaget är inte bra. En timbaserad taxa innebär att vi säger att barnomsorgsverksamheten är ett nödvändigt ont som man ska ha så lite av som möjligt, menade hon och befarade att det nya systemet slår sönder all form av pedagogisk verksamhet på daghemmen.

Även Hans Dau, m, ifrågasatte den nya taxan.

– Varför gör man den här förändringen då den skapar så stor oro, Jag tycker vi har ett bra taxesystem i dag, sa han och föreslog en uppräknig av nuvarande taxor med 25 procent i stället för att ta helt nya taxor.

Moderaternas förslag stöddes av vänsterpartiet men majoriteten i fullmäktige lät sig inte bevakas.

– Vi har ändrat vårt första förslag utifrån den kritik som kommit och med det här förslaget betalar du inte för dagar som barnet är sjukt, sa Christer Bäckman, fp, och menar att även om det nya systemet innebär en höjning för vissa familjer är den en höjning från en mycket låg taxa.

Några stämpelklockor för att hålla reda på tiden är inte aktuella

ännu. Efter tre månader ska de nya taxorna utvärderas och till dess redovisas timmarna manuellt, med föräldrarnas hjälp.

– Om det visar sig att det här slår på tok fel, ja då får vi ompröva beslutet, tillade Gunnar Viklund, s.

● Museet tvistefråga

Kommunens budget för 1994 klubbades också på måndagens fullmäktige. En av tvistefrågorna gällde Olofsfors Bruksmuseum och anslaget på 200 000 kronor till ett kulturum, det vill säga en utställning om brukets historia.

Socialdemokraterna yrkade på återremiss och efterlyste en översyn av hela Olofsfors, både verksamheten och ekonomin, för att få ett grepp om hur mycket kommunen satsar där.

Fullmäktige beslutade dock att ge Olofsfors Bruksmuseum en "garanti om 200 000 kronor" vilket innebär att kommunen går in med pengarna om de inte får några andra sponsorer.

Fullmäktige beslutade också att fritidsgårdarna får 50 000 kronor extra och att inga förändringar görs på musikskolan. Däremot blev det nej till socialdemokraternas förslag att satsa 300 000 kronor extra på skolmåltiderna för att servera en alternativ lunch varje dag.

Socialdemokraterna fick också nej på sitt förslag att ingen fast anställd personal inom kommunen ska sägas upp 1994. Det rör sig om totalt 23 personer till en kostnad av cirka 5 miljoner kronor.

– Det känns mycket märkligt att fylla på arbetslösheten i kommunen, speciellt när jobben finns och behövs, sa Ulla-Maj Andersson, s, och ville ta de fem miljonerna från investeringsbudgeten och samtidigt öka upplåningen för att inte behöva göra avkall på några investeringar.

KARIN HÖRNFELDT

Derbyfeber i Nordmaling

25-11-93

I kväll är det dukat för handbollsfest i Nordmaling. Då möts serieledarna Nordmaling och tabelltrean och hittills det enda obsegrade laget i herrtvåan Sävar.

Inför kvällens derby tog VK-sporten pulsen på en spelare i vardera laget, nämligen Urban Sandström i Nordmaling och Joakim Rådeström i Sävar. Bägge två duktiga målskyttar i respektive lag. Urban har hittills gjort 39 mål på sju spelade matcher och Joakim Rådeström har svarat för 30 mål på fyra matcher.

– Det ska bli mycket spännande, säger både Urban Sandström och Joakim Rådeström.

Inför säsongstarten stack man ut hakan i Nordmaling och sade att man aspirerade på seriesegern.

– Ska vi göra det så måste vi vinna kvällens match. Vi har redan förlorat en match mot Brännan och vi har inte råd att förlora så många fler drabbningar om vi ska klara våran målsättning, fortsätter Urban Sandström.

Sävar som bara har spelat fyra matcher mot Nordmalings sju har ännu inte förlorat, och har som målsättning att vinna serien. Man har även efter kvällens match ha nollan kvar i förlustkolumnen.

– Visst ska vi göra allt för att behålla den nollan. Men det kommer att bli tufft. Nordmaling har fördel av hemmaplan, fortsätter Joakim Rådeström.

– Visst bör vi ha fördel av hemmaplan. Där har vi ett mycket bra publikstöd, och jag hoppas att det kommer mycket folk i kväll, säger Urban Sandström.

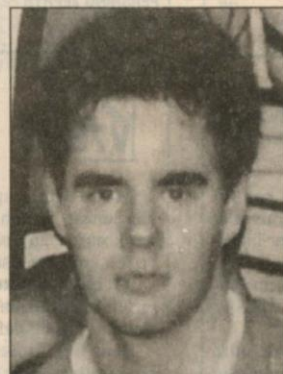
Sävar har haft ett längre speluppehåll.

– Det gör att vi är ordentligt spelsugna, berättar Joakim Rådeström.

Eftersom bägge lagen känner varandra mycket bra. Lär det bli mycket kamp och lite skönspe.

● Urban Sandström, Nordmaling, hoppas på publikstöd i kvällens derby.

● Joakim Rådeström, Sävar: "Vi är spelsugna efter uppehållet och tror en bra en match"

– Jag tror ändå det kan bli riktigt bra spel i kväll, säger Joakim Rådeström.

Vad är det då som kommer att avgöra kvällens länsderby?

– Det lag som har den bästa viljan och har marginalerna på sin sida kommer att vinna, slutar två förhoppningsfulla handbollslirare, Urban Sandström i Nordmaling och Joakim Rådeström i Sävar, inför kvällens spännande handbollsderby.

PER HÄGGSTRÖM